

A.G. Egeland's Verk

4990 Søndeled 20.05.2019

Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

NVE - Saksnummer: 201504774

Søknad om konsesjon for bygging av nytt Søndeled Kraftverk. Planendring

Egeland's Verk sendte 22.7.2016 inn søknad om konsesjon for bygging av nytt kraftverk på Søndeled - Søndeled Kraftverk.

NVE ga den 18.02.2019 avslag på søknaden.

Til tross for at tiltakshaver ikke er enig i avslaget på søknaden forholder man seg til dette avslaget. Vi har gjennomgått argumentasjonen for avslaget og velger å sende inn en planendring for i størst mulig grad å imøtekomme de innvendinger som er kommet. Dette til tross for at utbyggingens lønnsomhet er noe redusert.

Begrunnelsen for avslaget er etter søkers mening bl.a. basert på ikke godt nok begrunnede påstander fra noen av høringspartene. Fisk og fiske gis etter søkers mening for stor verdi og fordeler for fiskeoppgang, eventuelt uten dam, gis ubegrunnet stor verdi.

Hvilke følger en nedreguleringen av elvestrekningen fra fjorden til Stifoss får for oppvekstområdene nedenfor Stifoss, kommer lite frem.

Dammens historiske verdi og dens symbol og visualisering av den industrielle historie vektlegges ikke tilstrekkelig. Vernegrnlaget blir etter tiltakshavers mening ikke oppfylt.

Skal Søndeled fortsatt fremstå som et historisk industristed må dammen bevares.

Søndeled er i stor grad bygget opp rundt den industrielle aktivitet i vassdraget der vannressursen har vært utnyttet til ulike industriformål og tømmerfløting. Tremassefabrikken ble nedlagt i 1998, mens kraftverket stoppet i september 2007.

2(3)

Det synes også som om det faktisk at kraftverket ved Søndeled ikke har vært virksomt siden 2007, vektlegges for kraftig. I et historisk perspektiv er et opphør i kraftproduksjonen på noen få år av liten betydning.

Kraftproduksjonen stoppet opp på grunn av feil i kontrollanlegget. Kraftstasjonen besto av en høyspent generator og en gammel turbin fra før 1950 tallet. Total utskifting av kontrollanlegg og oppgradering av turbin var lite gunstig med anleggets plassering i fabrikkbygget. Selskapet var inne i en vanskelig økonomisk periode etter nedleggelsen av tresliperiet så fordi om lønnsomheten ved bygging av nytt kraftverket nok var til stede, var dette likevel en tung beslutning å ta. Da generatoren var bygget med høyspentsvikling og plassert i et bygg der bruken av bygget var under vurdering, også påpekt under en befaring med DSB, var konklusjonen at et helt nytt kraftverk måtte bygges.

Planene for nytt kraftverk ble etter dette løpende vurdert og den 6.11.2012 ble et møte med NVE gjennomført der man diskuterte behov for konsesjon og andre forhold i forbindelse med etablering av nytt kraftverk. Det ble også arbeidet med og utført beregninger med hensyn til dampsikkerhet.

Rammebetingelsene for utbyggingen ble også forbedret da småkraftverk ble berettiget til å motta el.sertifikater.

Første søknadsutkast ble sendt NVE i løpet av 2015 og endelig søknad ble sendt i 2016. Det har altså vært arbeidet med denne saken i flere år og det synes noe underlig om opphør av produksjonen på noen år skal tilsi at man ikke får benyttet fallrettighet og dam for å gjenoppta produksjonen av fornybar energi.

Planene er noe endret og tar i større grad hensyn til oppvandring og utvandring av fisk. Oppvandring ved tiltak tilknyttet fisketrappene og økt minstevannføring, og utvandring i det man i stedet for å benytte en kaplanturbin, setter inn 4 skrueturbiner. Fisk, smolt og ål kan uten å ta skade gå ned gjennom skruene.

Kraftproduksjonen har betydd mye for Søndeledsamfunnet og den betyr mye for tiltakshaver. A/S Egelands Verk ønsker å ta opp igjen kraftproduksjonen på Søndeled ved å bygge Søndeled kraftverk i henhold til denne planendringssøknaden.

Kraftverket skal utnytte fallet i Storelva på Søndeled i Risør kommune i Aust-Agder fylke. Vassdraget er vernet, men ordlyden i vernegrunlaget legger føringer som tilsier at dammen og dermed det industrielle uttrykket bør bevares.

3(3)

Det søkes om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Søndeled Kraftverk.

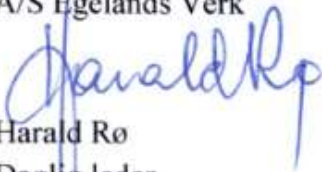
II. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Søndeled Kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendige opplysninger om tiltaket er gitt i tidligere innsendt søknad og av vedlagte utredning.

Med vennlig hilsen

A/S Egelands Verk

Harald Rø

Daglig leder

harald@egelandswerk.no

tlf: 90169686

Adresse:
Hasåsveien 2
N-4990 Søndeled

Mobil 901 69 686
(daglig leder)
www.egelandsverk.no

Foretaksregisteret:
NO 911 281 732 MVA
Bankgiro: 2860.05.03121